

Lakivaliokunnan mietintö n:o 4 hallituksen esityksen johdosta laeiksi verotuslain 121 ja 123 §:n, perintö- ja lahjaverolain 70 §:n ja merimiesverolain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 9 päivästä joulukuuta 1980 lähettänyt lakivaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 229 (1980 vp.). Valiokunta on eduskunnan päätöksen mukaisesti hankkinut hallituksen esityksestä valtiovarainvaliokunnan lausunnon, joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Valiokunnassa ovat asian johdosta olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Maija-Leena Sarkko ja hallitusneuvos Antti Hartikka valtiovarainministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Pekka Nurmi oikeusministeriöstä, poliisiylitarkastaja Raimo Turkki sisäasiainministeriöstä, kansliapäällikkö Viljo Hakulinen oikeuskanslerinvirastosta, toimistopäällikkö Esko Valkonen ja veroviskaali Jarmo Mielonen verohallituksesta, lääninverojohtaja Urpo Osanen Uudenmaan lääninverovirastosta, verojohtaja Erkki Säilä Helsingin verovirastosta sekä kaupunginviskaali Jarmo Rautakoski Helsingin kaupunginviskaalinvirastosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan verotuslakia, perintö- ja lahjaverolakia sekä merimiesverolakia muutettavaksi siten, että veroviranomaisilla olisi oikeus jättää sanottujen lakien vähäiset verorikkomukset syytteeseen ilmoittamatta.

Valiokunta toteaa, että hallituksen esityksessä ehdotetut muutokset vähäisten rikkomusten syytteeseen ilmoittamisesta merkitsevät palautumista aikaisemmin noudatettuun käytäntöön, jota on pidettävä tarkoituksenmukaisena. Valiokunnalla ei ole tältä osin huomautettavaa ja näin ollen valiokunta puoltaa lakiehdotus-

ten hyväksymistä. Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että verohallitus antaisi lainkäytön yhdenmukaisuuden saavuttamiseksi hallinnolliset ohjeet siitä, milloin rikosta, veron määrä ja muut olosuhteet huomioon ottaen, on pidettävä vähäisenä hallituksen esityksen perustelujen tarkoittamassa mielessä.

Lakiehdotusten yksityiskohtien osalta valiokunta on kiinnittänyt huomiota verotuslain 123 §:n 1 momenttiin. Perustelujen mukaan momenttia ehdotetaan ajanmukaistettavaksi. Ehdotettuun sanontaan ”tai joka ei ole noudattanut 52 §:n nojalla annettua kehotusta” sisältyy kuitenkin muutos, joka johtaisi rangaistavuuden laajentamiseen. Tämä ei ole valiokunnan mielestä asiallista. Valiokunta ehdottaa näiden sanojen poistamista momentista katsoen, että kehotuksen noudattamatta jättäminen voidaan ottaa huomioon rangaistusta mitattaessa.

Puheena olevassa momentissa on myös viitattu verotuslain 45 §:ään, joka on muuttunut muun muassa siten, että siihen on lisätty 2 momentti. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa viittauksen tarkistamista siten, että se koskee 45 §:n 1 momentin 2—8 kohtaa.

Edellä olevaan viitaten valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvät toinen ja kolmas lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina ja

että ensimmäinen lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

1.

Laki

verotuslain 121 ja 123 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 123 § ja *lisätään* lain 121 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

121 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

saattaa täyttämään velvollisuutensa niin kuin 142 §:ssä säädetään.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

123 §

Joka jättää asianmukaisesti täyttämättä 45 §:n 1 momentin 2—8 kohdassa tai 46 tai 47 §:ssä säädetyn velvollisuuden (*pois.*), on tuomittava sakkoon. Sen ohessa syyllinen voidaan

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä.)

Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 1981

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Melin, varapuheenjohtaja Suonio, jäsenet Hirvelä, Jaakon-

saari, Joutsenlahti, Kuoppa, Paakkinen, Pesälä, Petäjäniemi, Rytönen, Skinnari ja Starast sekä varajäsen Pihlajamäki.

EDUSKUNNAN
VALTIOVARAINVALIOKUNTA

Liite

Helsingissä,
20 päivänä maaliskuuta 1981
Lausunto n:o 9

Lakivaliokunnalle

Lakivaliokunta on 10 päivänä helmikuuta 1981 päivätyssä kirjelmässä eduskunnan päätöksen mukaisesti pyytänyt valtiovarainvaliokunnalta lausunnon hallituksen esityksestä n:o 229 (1980 vp.) laeiksi verotuslain 121 ja 123 §:n, perintö- ja lahjaverolain 70 §:n ja merimiesverolain 28 §:n muuttamisesta.

Hallitus esittää, että verotuslakiin, perintö- ja lahjaverolakiin ja merimiesverolakiin otettaisiin säännökset, joiden nojalla veroviranomaisella olisi oikeus olla ryhtymättä toimenpiteisiin vähäisiksi katsottaviin verorikoksiin syyllystyneen saattamiseksi syytteeseen. Verorikokset tulevat pääsääntöisesti ilmi veroviranomaisten toimittamissa verotarkastuksissa ja veroviranomaisten on ilmoitettava havaitut rikokset poliisille tai syyttäjälle mahdollisia syytetoimenpiteitä varten. Veroviranomaisilla ei ole voimassa olevan lainsäädännön mukaan harkintavaltaa ilmoituksen tekemisessä silloin, kun on perusteltua aihetta epäillä rikoksen tapahtuneen.

Jos verorikoksen tunnusmerkistön täyttävät teot ilmoitettaisiin aina syytetoimenpiteitä varten, tulisi syytteeseen ilmoitettavien rikosten määrä kasvamaan tuntuvasti ja pelkästään näiden asioiden käsittely vaatii usein kohtuutonta

ja ehkä epätarkoituksenmukaistakin veroviranomaisten, poliisin ja syyttäjistön työvoiman käyttämistä. Lisäksi vähäisissä verorikoksissa verotukseen liittyvät hallinnolliset seuraamukset ovat usein sinänsä tuntuvammat kuin tuomioistuimessa määrätty useinkin muodolliset rangaistukset. Tämän vuoksi hallitus ehdottaa, että veroviranomaisille annettaisiin harkintavaltaa edellä mainituissa lainkohdissa tarkoitettujen verorikosten syytteeseen saattamisessa erityisesti silloin, kun rikosta rikosoikeudellisesti arvioiden on pidettävä vähäisenä eikä rikoksella aiheutetulla vahingolla verotulojen kertyminen ja perintä ole vaarantunut.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset tarkoituksenmukaisiksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä, minkä vuoksi valiokunta pyydettyä lausuntonaan kunnioittaen esittää,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset olisi hyväksyttävä muuttamattomina.

Valtiovarainvaliokunnan puolesta:

Pertti Salolainen

Arvo J. Kämppi

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja J. Laine, jäsenet Breilin, Forsman, Hokkanen, Jokela, M. Järvenpää,

Lampinen, Lillqvist, Linna, Manninen, Niskanen, Rantala, Rosnell, A. Stenbäck, Sutinen, Tamminen ja Tenhiälä sekä varajäsenet Malm, Pohjala ja Puolanne.

